

РЕШЕНИЕ № СЗ – 18 – ПР/2013 г.

за преценяване на необходимостта от извършване на оценка на въздействието върху околната среда

На основание чл. 81, ал. 1, т. 2 и чл. 93, ал. 1, т. 1, ал. 3 и ал. 5 от Закона за опазване на околната среда, чл. 7, ал. 1 и чл. 8, ал. 1 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда (Наредбата за ОВОС) чл. 31 ал. 4 и ал. 6 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР), чл. 2 ал. 1, т. 1, чл. 4, чл. 40 ал. 3 и ал. 4 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (Наредбата за ОС) и представената писмена документация от възложителя по Приложение № 2 към чл. 6 от Наредбата за ОВОС, по чл. 10, ал. 1 и 2 от Наредбата за ОС представени становища от Регионална здравна инспекция гр. Сливен.

РЕШИХ

да не се извършва оценка на въздействието върху околната среда и оценка на съвместимост с предмета и целите на опазване в защитените зони за

инвестиционно предложение „Изграждане на енергийна централа за комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия, използваща анаеробно изграждане на биомаса от растителни и животински субстанции – високоетажно свободно застрояване” в имоти с идентификатори 51809.509.4923 и 51809.509.5700 по плана на гр. Нова Загора, което няма вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху природни местообитания, популации и местообитания на видове, предмет на опазване в защитени зони
Възложител : „ГРАДУС 2“ ООД, гр. Стара Загора, кв. Индустриален, Птицекланица Градус

МОТИВИ:

I. Характеристики на предлаганото строителство, дейности и технологии: обем, производителност, мащабност, взаимовръзка и кумулиране с други предложения, ползване на природни ресурси, генерирани отпадъци, замърсяване и дискомфорт на околната среда, както и риск от инциденти:

- Предвидената дейност попада в Приложение № 2, т. 3 на Закона за опазване на околната среда – Енергийно стопанство, буква „ а” – промишлени инсталации за производство на електроенергия, пара и топла вода (невключени в приложение 1), за която, на основание чл. 93, ал. 1, т. 1 от ЗООС, следва да бъде извършена преценка на необходимостта от извършване на ОВОС.
- Според представената информация за преценяване необходимостта от извършване на ОВОС, в която е описана характеристиката на предлаганата дейност, инвестиционното предложение предвижда изграждане на инсталация за производство на електрическа и топлинна енергия, използваща отпадъчна биомаса от растителни и животински субстанции като първичен енергоносител, с инсталирана мощност до 1,425 mW. Ще се използва технология на базата на ферментация. Произведеното електричество ще се включи в националната електроразпределителна мрежа, а топлинната енергия ще се използва за собствени технологични нужди - за поддържане на оптимален температурен режим на ферментаторите и за технологични нужди във Фуражен завод гр. Нова Загора. Като основни суровини ще се използват отработена торова постеля от птицеферми, царевичен силаж, слама от житни растения и говежда тор, с общо количество до 28 000 тона/ годишно, от които 22 000 тона птича торова постеля. Суровините ще бъдат подложени на анаеробна ферментация и като краен продукт ще се получава ел.енергия и топлинна енергия. Анаеробната ферментация е процес, който се извършва във ферментаторите (биореактори) за получаване на биогаз чрез разлагане на органични материали в отсъствието на кислород. Метаногенните бактерии синтезират метан непосредствено от водород и въглероден двуокис. За да протече този процес по най-

добър начин, с оглед максималното извличане на метан, е необходимо да се постигне определена физическа консистенция и химически състав на субстрата. Това става чрез смесване в подходящи съотношения на различните видове отпадъци чрез постоянно разбъркване. Като основни суровини ще се използват отработена торова постеля от птицеферми, царевичен силаж, слама от житни растения и говежда тор, с общо количество до 28 000 тона/ годишно, от които 22 000 тона отработена торова постеля. Торвата маса от птиците ще бъде доставяна ежеседмично от помещенията за отглеждане и ще се влага директно в биогазовата инсталация. Царевичният силаж ще бъде приготвян в силажни ями, находящи се на площадката на биогазовата инсталация. Торвата маса от ЕРД ще се доставя от животновъдните ферми и ще се влага директно в инсталацията. Сламата ще се съхранява в близост до инсталацията, като ще се доставят само необходимите седмични количества. В началото на процеса ще бъдат разположени два броя биопулпери, които осигуряват предварителна подготовка на биомасата (всички компоненти ще бъдат смесени, нарязани и подготвени за процеса). Така подготвената биомаса преминава през топлообменник, който осигурява подаването на предварително подгрята смес за ферментаторите - два херметични съда, всеки с обем 6500 м³, изградени от стоманобетон и затворени с бетонова плоча отгоре, топлоизолирани (за постигане на константна температура целогодишно). Процесът в тях ще протича без наличието на кислород, където при температура от 39-43 °С чрез процеси на ферментация и гниене се стига до редуция на сухата маса и се получава биогаз /съставен от метан, въглероден диоксид, както и малки части кислород и азот/. Произведеният биогаз ще се съхранява в газ - хранилище с обем 350 м³. Биогазът се пречиства с помощта на скрубър система чрез процеса на химическо почистване с дозиране на натриева основа. Системата за почистване се състои от почистваща колона, където биогаза е в контакт с алкален разтвор. Влагата от биогаза ще бъде премахната посредством охладител, преди подаването към когенератора за изгаряне. Изходният материал от двата ферментатора преминава в „студен“ ферментатор без топлоизолация, от където се доизвлича още около 10% биогаз. Пречистеният биогаз се подава за изгаряне към двигателя, задвижващ генератора, произвеждащ електроенергия /когенерационен модул/. Съгласно изискванията при изграждане на биогазови централи ще бъде изграден факел, който ще се използва в случай на аварийна ситуация за принудително изгаряне на произвеждания биогаз. Неразграденият субстрат от ферментаторите посредством сепараторна система от сита се разделя на твърда и течна торова фракция. Очакваните количества твърда и течна фракция след процеса са твърда фракция около 100 тона/ден с около 25% сухо вещество; течна фракция - около 30-40 тона/ден. Останалото количество от течната фракция (около 190 тона/ден) ще бъде използвано за рецикулация в биогазовата система. Получената твърда фракция ще се предава за наторяване на земеделски земи. За около 100-120 дни през годината, през които не се извършва торене е предвидена площадка за съхранение с капацитет 10 000 - 12 000 тона. Полученият тор е с много добри свойства - висок вискозитет, минерален азот, по-добра растително-почвена съвместимост, липса на неприятна миризма, намалено съдържание на плевелни семена и патогенни микроорганизми. Течната торова фракция след процеса ферментация ще постъпва в собствена пречиствателна станция за отпадъчни води (ПСОВ). Капацитетът на ПСОВ е оразмерен за пречистване на цялото количество отпадъчни води - течна торова фракция, което ще е около 200-250 тона/дневно. Около 30-40 тона/ден пречистени води ще заустват в градския канализационен колектор на гр. Нова Загора. В тази връзка е направен извод, че обема и мащабността на инвестиционното предложение са малки и реализацията му ще окаже незначително въздействие върху околната среда.

- Изграждането на инсталацията за производство на електрическа и топлинна енергия от растителни и животински отпадъци ще доведе до оползотворяването им. Инсталацията ще използва т.нар. био гориво, което не води до увеличаване на въздействието на инвестиционното предложение върху околната среда или т.нар. кумулиране с други предложения.

- Инвестиционното предложение предвижда изграждане на инсталация за производство на електрическа и топлинна енергия от растителни и животински отпадъци от животновъдни комплекси. Строителството не е свързано с добив на подземни богатства и използване на невъзобновими природни ресурси, което да доведе до трайни невъзстановими физически промени в района.
- Отделената от инсталацията вторична торова маса е с много добри свойства-висок вискозитет, минерален азот, по-добра растително-почвена съвместимост, липса на неприятна миризма, намалено съдържание на плевелни семена и патогенни микроорганизми. По този начин се намалява използването на химически торове за земеделските земи.
- След възникване на отпадъците, най-добрият начин за предотвратяване или намаляване на отрицателното въздействие върху околната среда е тяхното оползотворяване. Оползотворяването на отпадъците се разглежда в три аспекта – повторна употреба, рециклиране и оползотворяване на енергията. Директивата на ЕС 30 от 2003 г. задължава Р. България да увеличи екогоривата, за сметка на петролните деривати. Биогоривата се произвеждат от растителни и животински отпадъци, които емитират по-малко парникови газове от горивата на петролна основа. Течната торова фракция след процеса ферментация ще постъпва в собствена пречиствателна станция за тпадъчни води /ПСОВ/. Капацитетът на ПСОВ е оразмерен за пречистване на цялото количество отпадъчни води - течна торова фракция, което ще е около 200-250 тона/дневно. Пречистването на водите ще преминава през следните етапи: **Фаза 1** - центрофугиране - за допълнително отстраняване на твърдите включения в течната фракция. Полученият твърд остатък от центрофугиране се прибавя към твърдата торова фракция; **Фаза 2** - предварителна обработка за отстраняване на азота. Течната фракция се изпраща към стрининг система, за да се намали съдържанието на летлив амоняк, с цел да се освободи натоварването с азот на биологичното стъпало на пречиствателната станция. Това третиране позволява да се намалят обемите на следващите третириания в инсталацията и да се намали електрическата консумация, необходима за аеробния процес. Освободения азот от тази фаза на процеса се отделя/събира като амониев сулфат и е възможно да се използва повторно като тор за наторяване на земеделски земи; **Фаза 3** - Изравняване. Течната фракция се изпраща за изравняване/уравняване в изравнителен танк преди следващата фаза, която е биологичен анаеробен SBR процес; **Фаза 4** - биологичен анаеробен SBR процес. От изравнителния резервоар течната фракция постъпва в два броя SBR реактори, където по време на фаза окисляване (нитрификация) аерирането и миксирането ще бъдат постоянно включени. Аерирането и миксирането ще бъдат извършвани с помощта на специална Invent Hyperclassic миксиране/аериране система, като подаването на въздух ще бъде извършвано със специални въздуходувки. Денитрификацията ще стартира в края на процеса на аерация, когато той ще бъде преустановен, а единствено миксирането ще продължи. В края на процеса на обработка на водата, процесите аериране и миксиране спират и в реактора се отлага биологична утайка. Пречистените води ще бъдат заустени чрез вътрешен плаващ утаител в хомогенизиращ резервоар. От него в зависимост от концентрацията на азот в тях, част от отпадъчните води ще бъдат върнати към биопулперите като процесна вода в биогазовата система, а останалата част в количество около 30-40 тона/ден, ще бъде зауствана в градски канализационен колектор на гр. Нова Загора. Отделената утайка от пречиствателната станция ще бъде изпомпвана към "студения" ферментатор и от там посредством сепаратора ще бъде сепарирана в твърдата торова фракция. Съдържането на утайката е биологични фракции, получаващи се след утаяването на течната торовата маса. Експлоатацията на реализираното инвестиционно предложение не води до отделяне и натрупване на производствени и опасни отпадъци, не е свързана с дейности, отделящи замърсени отпадъчни води. Производството на топло и електроенергия от биомаса не е свързано с емитиране на замърсители в атмосферата и промяна качеството на атмосферния въздух. При строителството на инсталацията ще се образуват незначителни количества строителни и битови отпадъци, които ще бъдат събрани и извозени на място, определено от община Сливен. По време на експлоатацията ще се

образуват минимални количества битови отпадъци от обслужващия персонал, които ще се събират в контейнери и ще се извозват на определено от общината място.

- Реализацията на инвестиционното предложение няма да доведе до замърсяване и дискомфорт на околната среда. Характерът на инвестиционното предложение ще предизвика натоварване и известен дискомфорт на околната среда при строителството и експлоатацията, свързано с шумово натоварване на площадката от работата на строителните машини и транспортните средства. То ще бъде минимално, локализирано само в рамките на ограничен район – работната площадка и няма да предизвика трайно въздействие върху населението на гр. Нова Загора, растителния и животинския свят.
- Известен риск от инциденти съществува единствено при строителството и експлоатацията на площадката. При вземане на необходимите мерки, свързани със стриктното спазване на изискванията на безопасност на труда, те ще бъдат сведени до минимум.

II. Местоположение, в това число чувствителност на средата, съществуващото ползване на земята, относителното наличие на подходящи територии, качеството и регенеративната способност на природните ресурси в района:

- Инсталацията за добив на електрическа енергия, използваща отпадна биомаса като първичен енергоносител с инсталирана мощност до 1,425 mW ще бъде изградена в урегулirани поземлени имоти с идентификатори 51809.509.4923 и 51809.509.5700 по плана на гр. Нова Загора. Имотите са с обща площ от 13,207 дка. Имотите са собственост на възложителя и са разположени в урбанизирана територия – индустриалната зона на гр. Нова Загора. От север имотите граничат с парцели, отредени за промишлени и стопански дейности, от юг и запад със земеделски земи и от изток с междуселищен път. Качеството и регенеративните способности на природните ресурси в района също няма да бъдат засегнати.

IV. Способността за асимилация на екосистемата в естествената околна среда:

- Инвестиционното предложение не засяга защитена зона от Европейската екологична мрежа Natura 2000 и защитени територии по смисъла на Закона за защитените територии (ЗЗТ). Най-близко разположената защитена зона е „Река Блатница” с код BG 0000441 за опазване на местообитанията и отстои от имота на около 2 км южно. Реализацията на инвестиционното предложение ще окаже незначително отрицателно въздействие върху природните местообитания, популации и местообитания на видове, предмет на опазване в защитената зона. В този смисъл инвестиционното предложение, няма да причини загуби на площи от подлежащи на защита местообитания. ИП не засяга ихтиофауната и други хидробионти в района. Изследваната площадка, където ще се реализира дейността, е разположена в урбанизирана територия. Технологичните пътища са бетонирани. Липсва естествена растителност. Тревиста рудерална растителност съществува ограничено около пътищата. Няма находища на редки, ендемични или защитени растителни видове. Няма находища на лечебни растения със стопанско значение и поставени под специален режим на опазване и ползване. В този си вид в оранжерийния комплекс и в близост до него, не са формирани и няма местообитания, описани в Приложение № 1 на Директива 92/43/ЕЕС и Приложение №1 на Закона за биологичното разнообразие. Такива са формирани около водното течение на река Блатница, отдалечени от имотите. Върху тях не се очаква отрицателно въздействие от инсталацията за биомаса. Зооценозата е бедна, предвид силния антропогенен натиск и урбанизиран характер на терена. Дейността няма да се отрази на комплекса безгръбначни в района. Няма да засегне и видове, свързани с водна среда. Предвид предимно застроения характер на терените в имотите херпетофауната е бедна и се наблюдават широко разпространени и устойчиви на въздействие видове. Птиците, посещаващи имотите, са от синантропни видове или такива, проявяващи синантропност

в по-голяма или по-малка степен - сврака (*Pica pica*), обикновен скорец (*Sturnus vulgaris*), кос (*Turdus merula*), голям синигер (*Parus maior*), зеленика (*Carduelis chloris*), полско врабче (*Passer montanus*), домашно врабче (*Passer domesticus*), градска лястовица (*Delichon urbicum*), селска лястовица (*Hirundo rustica*). Няма гнездящи видове. Площта на имотите предоставя малко екологични ниши за бозайници. Настаняват се периодично гризачи, но срещу тях се води непрекъсната борба с оглед неразпространението на зарази. Вероятни са някои синантропни видове прилепи, характерни за градски условия. Теренът на площадката не предлага и добра хранителна база както за растителноядни животински видове, така и за хищници. Инвестиционното предложение поради местоположението, характера и описаните степен и особености на влиянията няма да окаже въздействие върху предмета на опазване в Защитени природни територии и зони. Не се засягат пряко територии, включени в зоните. Реализацията на проекта няма да се предизвика фрагментация на популациите на видовете, включени в предметите на опазване и влошаване на тяхната структура, както и сукцесионни процеси, водещи до промяна на видовия състав или в условията на средата - химически, геоложки, климатични или други промени. Не се очаква и кумулативен ефект. Биоразнообразието в имотите е оскъдно. Описаните характеристики на ценозите в него не предполагат значителни промени по отношение на структурата и динамиката на популациите на растителните и животински видове в района. Те включват широко разпространени в България видове, които в голямото си болшинство са силно пластични в рамките на ареалите си. Няма да се засегнат невъзстановимо екологични ниши на типичните и постоянни за зоните видове. Трасето на електропроводната връзка е съществуващо и също не се засяга представителни екосистеми и защитени растителни и животински видове. Това води до извода, че екосистемите в естествената околна среда на защитените със закон територии и местообитания, планинските и гористите местности, районите в които нормите за качеството на околната среда са нарушени, силно урбанизираните територии, защитените територии на единични и групови паметници на културата, определени по реда на Закона за паметниците на културата и музеите, териториите и/или зоните и обектите със специфичен санитарен статут или подлежащи на здравна защита няма да бъдат засегнати и екосистемата ще асимилира реализираното инвестиционно предложение.

IV. Характеристики на потенциалните въздействия – териториален обхват, засегнато население, включително трансгранични въздействия, същност, големина, комплексност, вероятност, продължителност, честота и обратимост.

- Териториалният обхват на въздействие в резултат на строителството и експлоатацията на инвестиционно предложение е ограничен и локален в рамките на разглежданите имоти с идентификатори 51809.509.4923 и 51809.509.5700 по плана на гр. Нова Загора.
- Инвестиционното предложение ще се реализира в имот с добре изградена пътна инфраструктура. Местоположението отговаря на санитарно - хигиенните изисквания за здравна защита на селищната среда. Това води до извода, че засягането на населението ще бъде краткотрайно, временно и епизодично и ще се определя субективно от различните индивиди
- Съгласно представено становище на Регионална здравна инспекция гр. Сливен с изх. № ЗД -01-01-307/01.03.2013 г. при реализация на инвестиционното предложение не се очаква въздействие и риск за човешкото здраве, при спазване на нормативните изисквания за този вид дейност, българското и европейско законодателство за опазване здравето на хората.
- Реализацията на инвестиционното предложение не предполага трансгранично въздействие, тъй като площадката е много отдалечена от границата на Република България.

V. Обществен интерес към предложението за строителство, дейности или технологии:

- Възложителят е уведомил за намерението си общ. Нова Загора и засегнатото население, чрез обява във вестник „Нова прес”. Не са депозиран мотивирани възражения по законосъобразност, относно реализацията на инвестиционното предложение.

На основание чл. 93, ал. 7 от Закона за опазване на околната среда решението губи правно действие, ако в срок 5 години от датата на издаването му не е започнало осъществяването на инвестиционното предложение.

Настоящото решение не отменя задълженията на възложителя по Закона за опазване на околната среда и други специални закони и подзаконови нормативни актове и не може да служи като основание за отпадане на отговорността съгласно действащата нормативна уредба.

При промяна на инвестиционното предложение, на възложителя или на някои от обстоятелствата, при които е било издадено настоящето решение, възложителят/новият възложител трябва да уведоми РИОСВ, гр. Стара Загора, до 14 дни от настъпването им.

Решението може да бъде обжалвано по реда на Административно – процесуалния кодекс пред Министъра на околната среда и водите или пред Административен съд - Стара Загора в четиринадесет дневен срок от предоставянето му.

11.03.2013г.

ИНЖ. ПЕНКА НАЧЕВА

Директор на РИОСВ-Стара Загора